افزایش قیمت بنزین برای عموم مردم بود، بی‌شک عرضه بنزین سوپر در بورس انرژی یکی از نمونه‌های بارز مبارزه با رانت موجود در بازار فرآورده‌های نفتی است اما آیا بورس انرژی در حال آماده‌سازی مسیر گرانی بنزین است؟

اگر بخواهم در یک جمله کوتاه و کاملاً شفاف پاسخ بدهم، خیر؛ عرضه بنزین در بورس انرژی به‌هیچ‌وجه پیش‌زمینه افزایش قیمت بنزین برای عموم مردم نیست... علت این موضوع هم کاملاً روشن است. عرضه فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی مسبوق به سابقه است و موضوع تازه‌ای محسوب نمی‌شود. بیش از یک دهه است که انواع مختلف فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی ایران عرضه می‌شوند و معاملات آن‌ها به‌صورت منظم و مستمر در جریان است. این معاملات عمدتاً خارج از فضای قیمت‌گذاری دستوری انجام می‌شوند؛ فضایی که متأسفانه سال‌هاست یکی از مسائل مبتلابه حوزه انرژی کشور بوده و مانع اصلی رشد و اصلاح ساختار بازار انرژی به شمار می‌رود.

منظور شما از خارج از فضای قیمت‌گذاری دستوری چیست؟

قیمت‌گذاری دستوری یعنی تعیین قیمت خارج از سازوکار عرضه و تقاضا. در حوزه انرژی، سال‌هاست که این سیاست اعمال شده و پیامدهای متعددی داشته؛ از جمله ایجاد رانت، اختلال در تخصیص منابع، کاهش شفافیت و افزایش انگیزه قاچاق.

در مقابل، بورس انرژی بستری است که معاملات در آن به‌صورت آزاد، شفاف، رقابتی و رانت‌گریز انجام می‌شود. در طول این سال‌ها، فرآورده‌های متعددی مانند بنزین هواپیما، انواع فرآورده‌های نفتی، میعانات گازی و برش‌های مختلف در بورس انرژی معامله شده‌اند و همواره این معاملات خارج از نظام قیمت‌گذاری دستوری بوده‌اند.

بنزینی که اخیراً عرضه شده با بنزین مصرف عمومی چه تفاوتی دارد؟

بنزینی که اخیراً در بورس انرژی عرضه شد، بنزین ویژه بوده است، نه بنزین معمولی. بنزین ویژه محصولی است که تقریباً نزدیک به دو سال در کشور عملاً وجود نداشت و عرضه نمی‌شد. بنابراین ما با کالایی مواجه بودیم که اساساً دسترسی به آن برای بازار وجود نداشت.

از منظر اقتصادی، نبود یک کالا چه معنایی دارد؟

از منظر تئوریک اقتصادی، وقتی کالایی وجود ندارد، نمی‌توان برای آن قیمت مشخصی تعریف کرد. اصطلاحاً گفته می‌شود هنگامی که عرضه صفر است، نمودار عرضه و تقاضا قیمت را بی‌نهایت نشان می‌دهد چون چیزی در بازار نیست که قیمت‌گذاری یا مقایسه شود.

بنابراین وقتی بنزین ویژه برای اولین‌بار بعد از مدت‌ها روی تابلوی بورس انرژی عرضه شد، فرآیند کشف قیمت امکان‌پذیر شد. قیمتی که کشف شد، در واقع نسبت به «عدم دسترسی مطلق»، کاهش قیمت محسوب می‌شود؛ چون دسترسی واقعی ایجاد شده است.

جزئیات اولین عرضه بنزین چه بود؟

در این مرحله، ۳۰۰ هزار لیتر بنزین ویژه در بورس انرژی عرضه شد. این عرضه با موفقیت کامل انجام شد و ظرف کمتر از دو تا سه ساعت، کل حجم عرضه‌شده معامله شد. در این عرضه، سه شرکت مختلف از بخش خصوصی به‌عنوان خریدار حضور داشتند. تمام محموله عرضه‌شده خریداری شد و کشف قیمت نیز به‌صورت شفاف روی تابلوی بورس انرژی انجام گرفت.

برخی منتقدان معتقدند بورس ذاتاً باعث افزایش قیمت می‌شود. پاسخ شما به این انتقاد چیست؟

این یک سوءبرداشت رایج است. در بازار سرمایه و بورس، اساساً چیزی به نام «تعیین قیمت» وجود ندارد. هیچ فرد یا نهادی در بورس نمی‌تواند قیمت را بالا یا پایین ببرد. آنچه در بورس انجام می‌شود، کشف قیمت است. عرضه‌کننده یک قیمت پیشنهادی ارائه می‌کند و سپس بر اساس رقابتی که میان خریداران شکل می‌گیرد، قیمت نهایی تعیین می‌شود. این قیمت می‌تواند افزایش پیدا کند یا کاهش یابد، کاملاً تابع شرایط بازار، میزان تقاضا و ذائقه خریداران است.

هدف اصلی از عرضه بنزین در بورس انرژی را می‌توان در چند واژه خلاصه کرد: شفافیت، رانت‌گریزی و افزایش کارایی بازار. سازوکارهای بورسی تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار اجرا می‌شوند و این نظارت، تضمین می‌کند که معاملات در یک فضای سالم، شفاف و رقابتی انجام شوند.

برنامه‌ای برای تداوم این عرضه‌ها وجود دارد؟

در حال حاضر، دو درخواست عرضه دیگر نیز وجود دارد. البته عرضه در بازار سرمایه مستلزم طی تشریفات مشخصی است. عرضه‌کنندگان و متقاضیان باید مدارک خود را تکمیل کنند و ضمانت‌نامه‌های لازم را ارائه دهند تا صیانت از ایفای تعهدات انجام شود. پس از طی این مراحل، انتظار داریم در کوتاه‌مدت و میان‌مدت عرضه‌های بعدی نیز انجام شود.

آیا این عرضه‌ها به رشد بورس انرژی کمک کرده است؟

از ابتدای سال جاری، بورس انرژی از نظر تنوع فرآورده‌های عرضه‌شده رشد قابل توجهی داشته است. ما هم در قالب گواهی سپرده و هم در بازار فیزیکی شاهد عرضه فرآورده‌هایی مانند: بنزین هواپیما، بنزین ویژه، برش‌های سبک و سنگین، نفت سفید، گاز مایع (LPG) بوده‌ایم. در بسیاری از این معاملات، مازاد رقابتی قابل توجهی ایجاد شده که مستقیماً منجر به ارزآوری بیشتر برای کشور شده است.

یکی از نگرانی‌ها، اثر تورمی این عرضه‌هاست. نظر شما چیست؟

واقعیت این است که بنزین ویژه در سبد سنجش تورم وجود ندارد. بنابراین، عرضه آن هیچ اثر مستقیمی بر نرخ تورم ندارد. حتی اگر در آینده بخشی از بنزین معمولی ـ آن هم بخشی که مشمول طرح‌های حمایتی نیست ـ در بورس انرژی عرضه شود، باز هم انتظار نمی‌رود تأثیر منفی بر سبد مصرف خانوار داشته باشد؛ چراکه طرح‌های حمایتی دولت از طریق کارت سوخت کماکان ادامه خواهد داشت.

بنزین ویژه‌ای که در بورس خریداری می‌شود، وارد چرخه مصرف عمومی هم می‌شود؟

در سازوکار بورس، عرضه‌کننده و خریدار هر دو بخش خصوصی هستند. خریدار، مالک مطلق کالاست و سازمان بورس هیچ دخالتی در نحوه مصرف نهایی ندارد. مثال ساده‌اش این است که وقتی کسی زعفران از بورس کالا خریداری می‌کند، هیچ‌کس از او نمی‌پرسد که قصد دارد زعفران را بفروشد یا مصرف کند. اینجا هم دقیقاً همین منطق حاکم است.

آیا در دنیا تجربه عرضه بنزین در بورس وجود دارد؟

بله، کاملاً. در بورس‌های انرژی و کالایی معتبر جهان مانند بورس شیکاگو، بورس سنت‌پترزبورگ، بورس‌های اروپایی و حتی کشورهای حاشیه منطقه خلیج فارس، بنزین و انواع فرآورده‌های نفتی به‌طور روزانه معامله می‌شوند. در بسیاری از این کشورها، قیمت سوخت در جایگاه‌ها مستقیماً از تابلوهای بورس تبعیت می‌کند و این موضوع باعث شفافیت و پیش‌بینی‌پذیری بازار شده است.

در مورد گازوئیل چه وضعیتی داریم؟

عرضه گازوئیل از تابستان امسال آغاز شده و تاکنون حدود ۳۰ تا ۴۰ میلیون لیتر گازوئیل در بورس انرژی عرضه شده است. این معاملات با قیمت آزاد انجام شده و تحویل فیزیکی نیز صورت گرفته است.

سازوکار بورس انرژی می‌تواند به کاهش قاچاق کمک کند؟

قطعاً. قاچاق نتیجه مستقیم قیمت‌گذاری دستوری و حمایت‌های غیرهدفمند است. وقتی کشف قیمت واقعی انجام می‌شود، سیگنال منفی و بازدارنده‌ای به فعالیت‌های غیرقانونی مانند قاچاق ارسال می‌شود. این روش به‌جای هزینه‌کرد سنگین برای کنترل مرزها، با اصلاح ساختار بازار قاچاق را کاهش می‌دهد.

بازار سرمایه، به‌عنوان یکی از شفاف‌ترین بسترهای معاملاتی نقش مهمی در کاهش رانت و افزایش اعتماد دارد. نمونه‌ای روشن از این موضوع، عرضه بنزین در بورس انرژی است؛ اقدامی که برای نخستین‌بار در تاریخ بورس کشور انجام شد و با استقبال قابل‌توجهی همراه بود. این عرضه نشان داد که حتی در حوزه‌ای حساس و استراتژیک مانند حامل‌های انرژی نیز می‌توان از سازوکارهای شفاف بازار استفاده کرد و قیمت‌گذاری را به مکانیسم عرضه و تقاضا سپرد

تجدید فراخوان ارزیابی کیفی

م الف: ۳۵۹۷ شناسه آگهی: ۲۰۷۹۲۹۷

احداث جایگاه سوخت رسانی اختصاصی (گازوئیل)

بانک سپه در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی به شماره ۲۰۰۴۰۰۱۰۳۶۰۰۰۰۴۹ برای مناقصه عمومی یک مرحله‌ای پروژه خود با مشخصات ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) **برگزار نماید.** کلیه مراحل برگزاری فراخوان از دریافت و تحویل اسناد فراخوان تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. متقاضیان شرکت در فراخوان در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

۱- **موضوع مناقصه:** احداث جایگاه سوخت رسانی اختصاصی (گازوئیل) واقع در مجموعه انبار استان تهران

۲- **برآورد هزینه اجرای کار:** ۱۷۵٫۹۶۸٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال بر اساس فهرست بهای پایه ابنیه، تأسیسات برقی و مکانیکی سال ۱۴۰۴ با احتساب ضرایب مربوط بعلاوه هزینه تجهیز و برچیدن کارگاه.

۳- **شرایط لازم پیمانکاران برای شرکت در ارزیابی کیفی:** گواهینامه معتبر صلاحیت پیمانکاری حداقل پایه پنج دریکی از رشته‌های ساختمان و ابنیه یا تأسیسات و تجهیزات یا نفت و گاز از سازمان برنامه و بودجه کشور و ثبت شده در پایگاه اطلاع رسانی ساجار، داشتن تعداد و ظرفیت آزاد برای ارجاع کار، دارا بودن تجربه و سوابق کافی در زمینه احداث جایگاه سوخت رسانی.

۴- **تاریخ انتشار، مهلت دریافت و ارسال اسناد ارزیابی کیفی:**

- **تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد:** ساعت ۸:۰۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۸
- **مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از سامانه:** تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۲۲
- **آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی:** تا ساعت ۱۶:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۰۶

۵- **نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار:** تهران - میدان آرژانتین - خیابان الوند - نبش کوچه ۳۳ - پلاک ۵۴ - طبقه پنجم.

پایگاه اینترنتی سازمان: www.banksepah.ir **تلفن:** ۰۹۱۲۷۲۲۹۱۴۴ - ۰۲۱۳۵۹۱۱۴۵۳

بانک سپه - اداره کل مهندسی ساختمان

آگهی عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران

مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شماره ۱۴۰۳/۸۴۶م

شماره فراخوان: ۲۰۰۴۰۹۳۵۶۷۰۰۰۱۱۸

نوبت دوم

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز اروندان (سهامی خاص)

شرکت نفت و گاز اروندان (مناقصه گزار) در نظر دارد خدمات موضوع فوق را از طریق شرکت‌های واجد صلاحیت داخلی (پیمانکار) تامین نماید. بدین وسیله از کلیه شرکت‌هایی که دارای شرایط ذیل می‌باشند دعوت می‌گردد اسناد و مدارک خود را بر اساس استعلام ارزیابی کیفی، برای ارزیابی و تعیین صلاحیت به این امور ارسال نمایند:

الف- موضوع مناقصه عبارت است از: خدمات پشتیبانی شبکه فناوری اطلاعات و ارتباطات

ب- برآورد مالی مناقصه: برآورد مالی کل مناقصه شامل: ۳۰۱٬۸۳۵٬۸۴۰٬۴۵۷ (سیصد و یک میلیارد و هشتصد و سی و پنج میلیون و هشتصد و بیست هزار و چهارصد و پنجاه و هفت) ریال می‌باشد.

ج- نوع و میزان تضمین شرکت در مناقصه: از نوع سپرده (واریز وجه نقد) و یا ضمانت نامه بانکی به میزان ۱۵٬۰۹۱٬۷۹۱٬۰۲۳ (پانزده میلیارد و نود و یک میلیون و هفتصد و نود و یک هزار و بیست و سه) ریال می‌باشد.

د- مدت اجرای قرارداد: ۱۲ ماه

ر- شرایط الزامی برای ورود به مرحله ارزیابی کیفی (در صورت عدم دارا بودن و یا عدم ارائه هر کدام از موارد ذیل، ارزیابی کیفی آن شرکت انجام نخواهد شد.):

- درج عنوان مرتبط با موضوع مناقصه در اساسنامه
- گواهینامه رتبه ۵ و یا بالاتر خدمات پشتیبانی اطلاعات و ارتباطات از شورای عالی انفورماتیک کشور
- گواهینامه صلاحیت از سازمان حراست وزارت نفت

ز- معیارهای ارزیابی کیفی:

۱. تجربه و دانش در زمینه مورد نظر
۲. حسن سابقه در کارهای قبلی
۳. توان مالی

کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی ازدریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه برای سایر مراحل مناقصه، از درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام درسایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۱۴۰۴/۰۳/۱۰ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه گران واجد شرایط ارسال خواهد شد.

تذکر۱: کلیه ضمانت نامه‌های صادره از صندوق پژوهش و فناوری صنعت نفت قابل پذیرش و کلیه ضمانت‌نامه‌های صادره از بانک پاسارگاد و بانک سپه غیرقابل پذیرش می‌باشند.

تذکر۲: در کلیه مراحل برگزاری مناقصه، اسناد و مدارک بارگذاری شده بر روی سامانه ستاد از طرف متقاضیان/ مناقصه گران شرکت کننده در مناقصه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و بررسی و ارزیابی هرگونه نامه و مستندی خارج از چارچوب سامانه ستاد انجام نخواهد گرفت و هیچ گونه اعتراضی از این بابت مسموع نیست.

تذکر۳: دراین مناقصه پذیرش گروه مشارکت (کنسرسیوم) مدنظر نیست، بنابراین متقاضیان بالحاظ شرایط مندرج درآگهی واسناد ارزیابی کیفی وبصورت انفرادی مجازبه شرکت درمناقصه می‌باشند. بدیهی است انتشار این آگهی صرفاً به منظور شناسایی و ارزیابی متقاضیان طبق قانون برگزاری مناقصات بوده و ارسال اسناد و مدارک فوق الذکر هیچگونه حقی برای متقاضیان در مقابل این شرکت ایجاد نمی‌کند. ضمناً هزینه درج آگهی بعهده برنده مناقصه است. متقاضیان در صورت داشتن هرگونه سوالی می‌توانند با شماره تلفن های ۱۱-۳۲۱۲۱۶۰۶-۰۶۱ تماس بگیرند.

آدرس وب سایت: AOGC.IR شناسه آگهی: ۲۰۷۷۳۱۹

روابط عمومی شرکت نفت و گاز اروندان

فعالان خصوصی

کمبود عرضه روغن در بازار

عرضه روغن در بازار کاهش یافت. به گزارش باشگاه خبرنگاران، رضا کنگری، رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی از کمبود عرضه روغن خبر داد و گفت: در حال حاضر عرضه روغن به‌دلیل کمبود مواد اولیه با کمبود روبه‌روست. به گفته وی، با توجه به کمبود عرضه و قیمت بالای روغن صنف صنعت، واحدهای تولیدی اقدام به خرید روغن خانوار از سطح بازار می‌کنند. کنگری ادامه داد: با توجه به نزدیک شدن ماه رمضان ضروری است که هرچه سریع‌تر موضوع تخصیص ارز به واردات تعیین تکلیف شود. رئیس اتحادیه بنکداران مواد غذایی قیمت مصوب روغن ۱۷ کیلویی صنف و صنعت را یک‌میلیون و سیصد هزار تومان اعلام کرد و گفت: در حال حاضر قیمت‌ها از دو میلیون و ۴۰۰ تا دو میلیون و ۵۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود که به‌دلیل کمبود مواد اولیه تخلف از سوی کارخانه‌ها رخ می‌دهد.

فشار مالیاتی بیکاری می‌آورد

به گزارش ایسنا، فریال مستوفی، نایب رئیس اتاق بازرگانی تهران با انتقاد از افزایش فشارهای مالیاتی بر بخش خصوصی در شرایط رکود و نااطمینانی اقتصادی، هشدار داد که تداوم این سیاست‌ها نه‌تنها به بهبود محیط کسب‌وکار منجر نمی‌شود، بلکه موج جدیدی از تعطیلی بنگاه‌ها و افزایش بیکاری را به‌دنبال خواهد داشت. مستوفی با اشاره به لزوم کوچک‌سازی دولت گفت: دولت به جای کوچک‌تر شدن، در حال بزرگ‌تر شدن است و هزینه‌های خود را از طریق افزایش مالیات از بخش خصوصی و مردم جبران می‌کند. این رویکرد در شرایط فعلی اقتصاد، نه‌تنها کمکی به بهبود وضعیت نمی‌کند، بلکه شرایط را وخیم‌تر خواهد کرد. مستوفی در پایان تأکید کرد: اگر سیاست‌های مالی و بودجه‌ای اصلاح نشود و فشارها همچنان بر بخش خصوصی، بنگاه‌های کوچک و متوسط و نیروی کار متمرکز بماند، نمی‌توان انتظار بهبود محیط کسب‌وکار را داشت. نتیجه این مسیر، تشدید رکود، افزایش بیکاری و تضعیف بیش‌ازپیش اقتصاد کشور خواهد بود.

ادامه سرمقاله

در حقیقت، تغییر از سیاست آغاز می‌شود. موجب تأسف است که چرا آقای پزشکیان این مسئله را فراموش یا از دستور کار خود خارج کرده است؟ ایشان الان به‌گونه‌ای رفتار می‌کنند که گویی راننده قطار دولت خوب نبوده و با تغییر آن و خدمه قطار مسئله حل می‌شود. درحالیکه ازیک‌سو، اجازه نمی‌دهند هر خدمه‌ای را انتخاب کند و از سوی دیگر، مردم سوار آن نمی‌شوند و این قطار به نسبت خالی است و مسافر چندانی ندارد. با این ملاحظات، بهتر است ایشان تحت‌تأثیر جریان اکثریت مجلس و مخالفت‌های آنان با خود و لایحه بودجه قرار نگیرد. آنها خود، مسئله هستند و نه راه‌حل. او باید به اصل خود و وعده‌هایش رجوع کند و بداند چاره‌ای جز این ندارد که دنبال اصلاحات سیاسی باشد. درغیراین‌صورت و با توجه به روند گذشته و چشم‌انداز پیش رو، هیچ شانسی برای تغییر مسیر معیشت مردم ندارد. بدون تغییر مسیر در سیاست داخلی، اعم از به‌کارگیری نیروها، تغییر نظام رسانه‌ای به‌ویژه صداوسیما و فضای مجازی و شفافیت و نیز بدون تغییر در سیاست خارجی و ایجاد توازن میان اهداف خارجی و امکانات کشور، تحولی در معیشت و رفاه و امنیت رخ نخواهد داد. آقای پزشکیان قطعاً اینها را خوب می‌دانند و نباید اجازه دهند که زخم این وضعیت ناسور شود.